

Copiii de făină

Anne Fine s-a născut pe 7 decembrie 1947. Este o scriitoare britanică faimoasă mai ales pentru textele dedicate copiilor, deși a scris și literatură pentru adulți.

Este autoarea a peste patruzeci de titluri pentru copii, două dintre acestea câștigătoare ale prestigioasei Medalii Carnegie. Pe lângă numeroasele premii obținute, Anne Fine a fost desemnată de două ori Autorul Anului la categoria Literatură pentru Copii. În 1998 s-a numărat printre cei cinci finaliști la premiul Hans Christian Andersen, iar în 2001 a fost desemnată câștigătoarea premiului Children's Laureate, decernat o dată la doi ani pentru întreaga activitate.

Despre prima ei carte autoarea mărturisește că a fost ținută la sertar mai bine de cinci ani, după ce a fost respinsă de două edituri. Dar, în urma înscrierii manuscrisului într-un concurs, cartea a fost în sfârșit publicată în 1978.

Copiii de făină este unul dintre cele mai apreciate titluri ale lui Anne Fine, pentru care, în 1992, a câștigat Medalia Carnegie.

Un alt titlu celebru semnat de autoarea britanică este *Doamna Doubtfire* (publicat în 1987, în curs de apariție la Editura Arthur), ecranizat de Twentieth Century Fox în 1993.

ANNE FINE

Copiii de făină

Traducere din engleză
de Stela Gheție

CAPITOLUL 1

Domnul Cartright ridică vocea ca să acopere valul de bombăneli obraznice, legănându-și nervos picioarele sub catedră.

— Nu vă îngrijorați dacă nu puteți să vă concentrați la asta acum, a X-a C, spuse el noii sale clase. Aș fi încântat să rămânem în pauză.

Se vedea clar că unii dintre ei făceau eforturi. Câțiva își scoaseră stiloul din gură. Vreo doi băieți își întoarseră capetele de la priveliștea fascinantă a portarului care picta numere mari, albe, pe tomberoanele de gunoi. Dar, în general, încercarea lui nu avu mare efect. Jumătate dintre ei arătau de parcă își lăsaseră creierul acasă. Ceilalți arătau ca și cum nici n-ar avea unul.

Noua clasă a X-a C. Un duș rece! Domnul Cartright îi cunoștea deja destul de bine pe cei mai mulți dintre ei – Cazurile Triste și Incoregibilii, cei despre care se vorbise cel mai adesea și cel mai vehement în cancelarie în ultimii doi ani, pe tonuri disperate sau iritate. Toți cei cât de cât normali (cei care erau numiți Băieții) fuseseră luați, ca de obicei, de domnul King sau domnul Henderson. Iar dr. Feltham îi înhăța întotdeauna pe Tocilari. Până acum, niciun elev nu ajunsese în clasa a X-a C din întâmplare.

Singurul elev nou al școlii – cum îl chema, Martin Simon? – ședea cuminte în spatele clasei, citind. Domnul Cartright

se înveseli un pic. Era un început, totuși. Unul dintre ei știa să citească. Cu siguranță la viața lui avusese și clase mai rele.

— Haideți, pe cai, spuse el încurajator. N-o să stăm toată ziua să terminăm trebușoara asta. Vă mai spun o dată care sunt opțiunile și pe urmă o să votați. Poți să tot ronțai hârtia de vot, George Spalder, dar să știi că alta nu-ți mai dau. Acum, atenție la mine, toată lumea.

Răsucindu-și pe scaun fundul enorm, domnul Cartright bătea cu degetul în tabla pe care, cu cinci minute mai devreme, notase cu cretă opțiunile pe care dr. Feltham le dăduse clasei a X-a C pentru a-și aduce contribuția la Târgul de Știință al școlii:

Textile
Nutriție
Economie domestică
Puericultură
Studiul consumatorului.

Și le recită din nou cu glas tare pentru cei care nu reușeau să citească singuri.

Un nou val de proteste se ridică peste șoptelile și foie-lile, și târșăitul picioarelor pe podea, și scârțâitul scaunelor bălângănite periculos pe două picioare.

— Nu e corect, domnule.

— Plictisitor!

— Alea nu se cheamă știință. Nu e drept.

— Juma' din ele nici nu știu ce înseamnă.

Pentru a-i face pe plac lui Russ Mould, domnul Cart-right mai citi o dată pomelnicul de pe tablă, traducând de astă dată pe măsură ce citea:

Cusut
Făcut mâncare
Făcut curat

Îngrijit copii mici
Economie

Russ Mould rămase la fel de nedumerit ca înainte.

— Peconomie? Ce înseamnă peconomie?

Domnul Cartright hotărî să-l ignore.

— Pentru numele lui Dumnezeu, a X-a C, zise el. Adu-
nați-vă puțin. Știu că majoritatea dintre voi sunteți mai
plictisiți decât niște tântari operați pe creier, dar ba-
rem una dintre activitățile astea trebuie să vă placă
mai mult decât celelalte. Oricare ar fi, copiați cuvântul
pe hârtie. Și, Russ Mould, te rog încearcă să pui literele
cât de cât în ordinea corectă, ca să pot citi ce-ai scris.
Vin acum să le adun.

Un nou val revoluționar se ridică să-l întâmpine.

— Prostie!

— Vrea doar să se ia de noi...

— Cusut! Făcut curat!

— Scuze, suntem Masa numărul 14 la Târgul de Știin-
ță. N-ați vrea să veniți să aruncați o privire la frumusețea
de nasturi pe care i-am cusut?

— Mortal de pasionant. O, cum să nu!

— Pun pariu că n-ați mai văzut până acum un nas-
ture cusut.

— Ce rost are să faci o chestie pe care o poate face
oricine?

— Peconomie!

Sajid Mahmoud fu cel care dădu glas nemulțumirii
generale în modul cel mai coerent.

— Nu-i corect. Niciuna dintre astea nu e știință *ade-
vărată*, drept? De ce nu putem face să explodeze con-
serve de budincă?

Instantaneu, cu toții începură să se poarte de parcă ar
fi scăpat dintr-o cușcă.

— Da! Alea au fost mișto!

— Mortal de geniale.

— Fratele lui Hooper aproape că și-a dat foc la mână.

— Chop și-a ars o sprânceană.

— Și i-a crescut altfel decât fusese.

Rick Tullis se aplecase atât de tare peste bancă, încât puțin mai lipsea să cadă cu ea cu tot.

— Sau să facem săpun, domnule.

— Da! Fabrica de săpun!

— Fuller și-a mâncat bucata de săpun la pariu.

— A vomat de *opt ori!*

— Ce-am mai râs!

— Să fi văzut ce față avea! Palid ca un vierme!

La auzul cuvântului „vierme“, Philip Brewster dezlănțui o nouă rundă de strigăte și rumoare în sala de clasă.

— Asta e! Viermi!

— O fermă de viermi!

— Chiar așa! De ce nu putem face o fermă de viermi?

— A mai fost una anul trecut. Și în anul de dinainte.

— Maică-mea nici n-a vrut să se *uite* la ea. A zis că e scârboasă.

— Bătăușul ăla de Fletcher a fost pus să aibă grijă de ea.

— Până în ultima zi, practic *antrenase* viermii!

Domnul Cartright clătină din cap. Îl mârșăie să fie nevoit să toarne apă rece pe flăcările entuziasmului în orice sferă educațională. Dar faptele sunt fapte, mai ales într-o școală.

— Pot să-ți invadez viața privată pentru o clipă, Sajid, și să te întreb dacă, din întâmplare, ai trecut examenul la fizică de anul trecut?

Sajid se încruntă teribil.

— Nu l-am trecut, domnule.

— Dar tu, Rick, ai trecut la chimie?

Rick Tullis râse. Și împreună cu el izbucniră în râs toți cei care fuseseră în clasă cu Rick Tullis la chimie.

Domnul Cartright se întoarse spre Philip, ai cărui ochi încă mai străluceau la gândul că i-ar putea fi încredințată ferma de viermi.

— Philip? Tu ce noroc ai avut la biologie?

Expresia lui Philip se pleoști.

— Nici nu m-am ostenit să vin să dau examenul, domnule. N-avea rost.

Domnul Cartright oftă.

— Ei bine, poftiți, asta spune totul, mă tem, a X-a C. Nimeni nu e aici din întâmplare.

Deodată, din spatele clasei, băiatul cel nou, Martin Simon, vorbi pentru prima oară.

— Cred că s-ar putea ca eu să fiu, domnule.

Dar domnul Cartright, în plin avânt, ignoră această întrerupere.

— Și iată unde se găsește explicația faptului că a X-a C, din păcate, nu poate demonstra la târg explozia conservelor de budincă. Pentru că-i lipsește pe deplin încrederea în cunoștințele și implicarea voastră, dr. Feltham ne-a oferit niște subiecte ușoare, drăguțe și sigure. Exploziile cu conserve de budincă sunt pentru cei care au trecut la sfârșitul anului examenul de fizică.

Privirea lui surprinse peste optsprezece chipuri încredunțate și unul mai degrabă nedumerit.

— A trecut *careva* dintre voi la fizică?

Băiatul cel nou ridică mâna. În afară de el, nu mișcă nimeni. Și, cum din ultimul rând Martin Simon se afla în afara razei celorlalți elevi, domnul Cartright hotărî să nu lase acest unic braț care flutura în aer să-i strice momentul dramatic.

— A trecut *careva* dintre voi la chimie?

Din nou, brațul lui Martin Simon zvâcni în sus, iar domnul Cartright îl ignoră complet. În rest, nu se întâmplă nimic.

— Adio, Fabrică de săpun, zise domnul Cartright. La biologie cum v-ați descurcat? A avut careva norocul să treacă?

Brațul lui Martin Simon se undui ca o trestie singuratică deasupra mълului rămas din aspirațiile academice ale clasei a X-a C. Pentru a treia oară, domnul Cartright se prefăcu a nu-l vedea.

— Iată. Nici Ferma de viermi nu-i de noi.

Își întinse palmele imense, murdare de cretă.

— Nu puteți spune că n-ați fost preveniți, le zise. Îmi beau cafeaua la cancelarie și am și eu urechi. Domnul Harris, domnul Dupasque, domnișoara Arnott. Au zis cu toții și nu doar o dată: „I-am prevenit de nenumărate ori“, spuneau. „Dacă nu pun mâna pe carte, o să ajungă într-a X-a C.“ Și acum iată-vă.

— N-ai scăpare dacă ești prost, se apără George Spalder.

— Dacă erai într-adevăr atât de prost încât să fii într-a X-a C, ai fi cuplat la aparate care să te țină în viață, răspunse acru domnul Cartright.

— Atunci ce facem aici?

Domnul Cartright deveni biblic.

— Culegeți ce-ați semănat. Și pentru că veni vorba de semănat, fiți buni și grăbiți-vă cu votul. Ce o să fie? Textile, nutriție, economie domestică, puericultura sau studiul consumatorului?

— Nu votez pentru niciunul dintre ele, spuse Gwen Phillips. Toate sunt cretine.

Empatizând în adâncul lui cu acest punct de vedere, domnul Cartright nu zise nimic. Dar când George Spalder

adăugă: „Chestii de fete, asta sunt!“ atunci se simți obligat să pună lucrurile la punct.

— Nu vă amăgiți. În timp ce voi stați aici mormăind, țara e plină de fete care fac săpun, se îngrijesc de ferme de viermi și produc explozii cu conserve de budincă. Ele învață la chimie, la fizică și la biologie. Câștigătorului i se cuvine prada. Și fetele-alea și-au luat examenele.

Apoi, obosit dintr-odată de toată tevatura, începu să se plimbe în sus și-n jos printre rândurile de bănci, îmboldindu-i să voteze.

— Dă-i *bătaie*, Robin Foster. Grăbește-te, Rick. Ce mai contează pentru tine? Din câte spune domnișoara Arnott, oricum de-abia dai pe la școală. Mulțumesc, Tariq. Uitați-vă la Tariq. Este un exemplu pentru voi toți. Tariq a ales. A scris pe hârtie ce a ales, nu tocmai *îngrijit*, dar suficient de citeț cât să poată fi descifrat. Iar acum a pus hârtia în urnă. Îți mulțumesc, Tariq. *Mulțumesc*. Îți mulțumesc și ție, Henry. Nu-i nevoie să-l împingi cu degetul, crede-mă. Mulțumesc, Russ. Mulțumesc. Mulțumesc, Martin, și sper că vei fi tare fericit cu...

Domnul Cartright se opri. Era limpede că băiatul cel nou nici măcar nu-l asculta. Când umbra domnului Cartright căzu peste banca lui, își scosese doar pentru o clipă degetul arătător al mâinii drepte, apucă votul completat cu grijă și îl lăsă să alunece în urna improvizată dintr-o găletușă de plastic. În tot timpul asta nu ridică ochii din carte nici măcar pentru o clipă.

Domnul Cartright era uluit. Cu blândețe, îi scoase degetele din urechi lui Martin Simon și îl întrebă:

— Ce faci?

Fu rândul băiatului să fie uluit.

— Citesc, domnule.

— Citești? Ce citești?

— Baudelaire.

Domnul Cartright căscă ochii.

— *Baudelaire?*

Dădu roată cu privirea încăperii, sperând, într-o clipă de nebunie, că niciunul dintre ceilalți elevi nu auzise schimbul de cuvinte. Dar n-aveau nicio șansă. Stăteau cu toții cu gâturile întinse ca niște stânjenei cu urechi.

— În franceză sau în engleză?

Domnul Cartright pusese întrebarea cu gândul să destindă atmosfera cu o glumă.

Tânărul Martin Simon se îmbujoră.

Domnul Cartright roti cartea de pe banca elevului înspre el.

— În franceză!

— Îmi pare rău, murmură automat Martin Simon.

Domnul Cartright oftă.

— Și mie, băiete. Și mie îmi pare rău.

Urmă o pauză scurtă.

— Păi? Ce mai aștepți? Pune-ți cărțile la loc în ghiozdan. Îți iei tălpășița, zise apoi domnul Cartright.

Martin Simon se uită la el ca trăznit.

— Și unde să mă duc, domnule?

— Oriunde. Îmi închipui că un băiat ca tine trebuie doar să aleagă. Încearcă la clasa domnului King. Sau la cea a domnului Henderson. Sunt sigur că oricare dintre ei ar fi încântat să te primească.

— Dar... *de ce?*

Domnul Cartright se așeză prietenos cu fundul său uriaș pe banca lui Martin Simon. Se gândi că pentru un băiat inteligent cum părea, nu se purta prea inteligent.

— Ia-o în felul următor, zise el. Aici nu poți rămâne. În primul rând, știi să citești. Și de-ar fi numai asta și

tot ai bate la ochi în colectivul ăsta. Dar mai e și cealaltă problemă. Citești în franceză. Nu mă îndoiesc că se vor auzi o sumedenie de graiuri în această clasă, explică el, fluturând grațios un braț în jurul clasei, pentru a-i include în conversație pe toți cei prezenți, care priveau scena cu ochi mari. Eu unul îmi ies ușor din fire. Apoi te vei confrunta cu limbajul colorat al celor de la cămin. Iar despre Tariq, aci de față, am auzit că înjură în trei limbi diferite de pe subcontinentul indian. Dar franceză nu vorbește nimeni.

Își schimbă poziția pe bancă.

— Nu, zise el. Mă tem că trebuie să pleci.

Un gând nou îi trecu prin minte.

— Având în vedere că ai trecut toate examenele de știință, ai putea încerca chiar la clasa dr. Feltham. S-ar putea să te primească.

În sfârșit, Martin Simon păru să priceapă cum stăteau lucrurile. Se ridică în picioare și începu să-și îndese înapoi în ghiozdan puținele lucruri pe care le înșirase pe bancă.

Domnului Cartright nu-i scăpă expresia de regret de pe chipul băiatului.

— Și mie îmi pare rău, băiete, zise el. Dar, crede-mă, e mai bine așa. Nu te-ai simți bine aici. Probabil s-a făcut o greșeală.

Martin Simon dădu aprobator din cap.

— Întreabă la secretariat, îl sfătui domnul Cartright în timp ce-l conducea la ușă. Spune-le că au încurcat borcanele și că n-ai ce să cauți în clasa mea. Eu nu te primesc. Nu te potrivești aici.

Îl urmări cu privirea înaintând de-a lungul coridorului verde.

— Adio, băiete, strigă după el, cu o urmă de melancolie și umor în glas. Și noroc!

Apoi închise ușa și se întoarse către ceilalți cu o hotărâre de fier.

— Bun! spuse el. Lasă fularul ăla, Sajid. Ce faci, Luis Pereira, mănânci? Scuipă ce-ai în gură la coșul de gunoi. Ia uite cât timp am pierdut. Vă anunț de pe-acum că o să terminăm cu treaba asta înainte de pauză.

Cu orice altă clasă, ar fi reușit. Dar cum doi dintre cei numiți de el pentru numărarea voturilor se încurcau mereu la socoteală, iar criticile aduse felului în care erau numărate („Nu puteți număra votul lui Rick, domnule! Nu vine niciodată la școală!“) se țineau lanț, treaba se târăgăna la nesfârșit. Chiar înainte de a treia numărătoare a voturilor, Robin Foster și Wayne Driscoll se uitau la el ținând în mâini cronometre imagine și rotunjindu-și buzele în jurul unor fluieri inexistente.

Era aproape Timpul...

Domnul Cartright își lăsă trupul voluminos să aluneca de pe catedră, rămânând în picioare. Nu degeaba fusese poreclit Mărțoaga¹.

— Șșșt! spuse el cu glas răsunător, acoperind zumzetul din clasă. Ajunge! M-am săturat! Peste cinci minute se sună și, într-un fel sau altul, o să terminăm bâlciul ăsta. Vă avertizez, clasa a X-a C, că primul care mai scoate un zgomot în clasa asta – *orice* zgomot, cât de mic – o să bage mâna în găleată, o să scoată un vot și ce scrie pe el, aia o să facem.

Brusc se instalează tăcerea. N-or fi fost ei niște minți strălucite, dar tot își dădeau seama că nu i-ar conveni niciunuia dintre ei să fie socotit răspunzător pentru următoarele trei săptămâni de muncă îndârjită la cine

¹ Joc de cuvinte pornit de la numele Cartright care înseamnă „căruțaș“, iar porecla, Carthorse, înseamnă „cal de căruță“, ambele conținând cuvântul *cart* („căruță“). (N. tr.)

știe ce proiect nemilos născocit de dr. Feltham pentru a scoate la iveală interesul latent al elevilor în activități precum cusutul sau gătitul sau făcutul menajului.

Părea că nimeni nu îndrăznește nici măcar să respire. Domnul Cartright putea să audă chiar și trilurile unei păsări cântătoare de pe jgheabul de sub acoperiș.

Apoi, fără niciun avertisment, vraja se rupse.

De cealaltă parte a ușii, se auzi o lovitură răsunătoare. Clanța zăngăni ca apucată și cadrul ușii se zgâlțâi amarnic.

În clasă păși un tânăr uriaș și neîndemânatic.

O hărmălaie aprobatoare întâmpină intrarea noului venit.

— Bună, față-de-șurub!

— Ultimul scapă turma!

— Sime! Ți-am păstrat un loc!

— Ți-a luat mult să ne găsești, băi pește prăjit!

— Fă-ți rost de un *creier*, Simon Martin!

Simon Martin... Martin Simon... Era clar.

Domnul Cartright luă din nou poziția lui obișnuită cu fundul pe catedră. Va să zică asta era explicația. Simplă ca bună ziua. O simplă eroare birocratică.

Martin Simon... Simon Martin...

Se mai lăsă câteva momente copleșit de torentul de încântare.

— Unde-ai *fost* pân-acum, Sime?

— Rătăcit ca măgaru' în ceață, normal! spuse cu mândrie noul sosit. În clasă la doctoru' Feltham.

— La dr. Feltham!

Un alt val de râsete, și nici chiar domnul Cartright nu-și putu reține un zâmbet, gândindu-se la flacăul ăsta uriaș, gogoman și voinic, eșuat printre tocilarii lui Feltham.

— Îi *zisei* că nu *aparțin*. Da' crezi că m-a ascultat? Nu, dom'le. Nu până când a apărut deșteptu' ălălalt de m-a scăpat pân' la urmă. Și chiar și atunci...

Ca să reteze poliloghia plină de resentiment care se prefigura, domnul Cartright îi întinse găletușa de plastic, tăindu-i avântul.

— Trage un bilet, spuse el.

Expresia de profundă nemulțumire de pe chipul lui Simon Martin se prefăcu într-una de și mai adâncă suspiciune.

— Pen' ce?

— Doar scoate un bilet.

Domnul Cartright își ascuți tonul devenind poruncitor.

— În clipa asta.

Simon Martin vârî mâna în găleată și scoase un bilețel care din întâmplare fusese scris citeț.

— Ce spune?

Flăcăul se zgâi câteva momente la bucățița de hârtie. Sprâncenele lui groase ca niște omizi se zvârcoliră confuze în timp ce Simon Martin se căznea să descifreze scrisul perfect ordonat al lui Martin Simon.

— Pueri... pueri... pueri-clu-tură, citi el cu glas tare, poticnindu-se.

— Cultură.

Domnul Cartright reuși să strecoare forma corectă cu o fracțiune de secundă înainte de explozie.

— Asta înseamnă *plozi*, nu-i așa?

— Nu ține la noi așa ceva, domnule! Nu *plozi*!

— Asta chiar că e treabă de fete. Chiar e!

— Păi atunci io nici că mai dau pe la școală. Cel puțin până se termină zăpăceala asta.

— Tu ești de vină, Sime!

— Nu poți să-i zici *știință*. Nu-i decât o *înșelăciune*!

— Mai trage-un bilet, Sime!

Grăbit, domnul Cartright răsturnă conținutul găletușei de plastic în coșul de gunoi. Voturile rămase căzură pe

fundul coșului, amestecându-se cu ceea ce scuijase Luis Pereira mai devreme.

Domnul Cartright răsfoi paginile vastului memorandum al Târgului de Știință alcătuit de dr. Feltham. Ce mod îngrozitor de a începe trimestrul! De ce nu putea și omul ăsta să facă lucrurile așa cum se făceau în toate celelalte școli și să amâne marele tribut adus miracolelor științei pentru ultimele două săptămâni înainte de vacanță, când clase precum a X-a C puteau fi lăsate să dormiteze în pace? Țasta e necazul cu entuziaștii, desigur. Nu țin niciodată seama de slăbiciunile celorlalți.

Când, în sfârșit, a găsit pagina pe care o căuta, domnul Cartight a ridicat glasul ca și cum era pe cale să anunțe cine a câștigat un Oscar și bubui solemn:

— Iar experimentul pe care doctorul Feltham l-a selectat pentru acest domeniu de activitate se numește...

Făcu o pauză uitându-se roată. Nici nu rostise încă numele experimentului și deja i se înfățișa o mare de chipuri scârbite.

— Copiii de făină!

Pe moment, disprețul fu înlocuit de confuzie.

— Poftim?

— Copii de făină sau copii de vină¹?

— Mie mi se par aiurea și unii și alții.

— Ce *sunt* ăia?

— Orice-ar fi, nu prea sună a *știință* pe bune.

În secret, asta gândea și domnul Cartright. Își aruncă din nou privirea pe lista întocmită de dr. Feltham. Să fie oare o greșeală? Încă o eroare birocratică?

Nu. Cuvintele stăteau scrise cât se poate de clar, de parcă erau pictate.

¹ În original, joc de cuvinte bazat pe omofonia dintre cuvântul *flour* (făină) și *flower* (floare). (N. tr.)

Copiii de făină.

Mda.

Domnul Cartright aruncă directiva lui Feltham pe catedră. Orice or fi fost aceștia, deocamdată nu mai aveau timp să citească despre ei. Obrajii lui Wayne Driscoll erau deja umflați, gata să crape, iar cu o mână agita ca pe o flamură un cronometru imaginar.

Și respectând ora aproape cu strictete, soneria semnală sfârșitul discuției.

Doar un ultim scurt ritual și lecția se încheia. Cine va fi primul pe ziua de azi?

Bill Simmons.

— Scuză-mă, Bill Simmons. Nu-mi amintesc să-ți fi spus cineva că ora asta s-a terminat. Te rog să te așezi la locul tău.

— Dar, domnule... Domnule! A sunat de ieșire!

— Soneria aia e pentru mine, Bill. Nu pentru tine.

Dar de data asta n-avea niciun chef. Nu, azi chiar nu. De fapt, pentru a scăpa de ei doar cu câteva fracțiuni de secundă mai repede, se prefăcu chiar că nu-l văzuse pe Russ Mould cu fundul planând insolent cu două palme deasupra scaunului, gata s-o ia din loc ca din pușcă.

— Bine, a X-a C. Sunteți liberi.

Se năpustiră spre ușă ca o gloată dezordonată, lăsându-l pe gânduri.

Copii de făină... Ce mai erau și ăia?